

Datum: 12.06.2018

Medij: Svedok

Rubrika Bez naslova

Autori: Milan Dinić

Teme: mađarska tradicija, folklor, jezik

Naslov: U SRBIJI je najteže BITI SRBIN

Napomena:

Površina: 1593

Tiraž: 0

Strana: 1,8,9

Haos u SANU, brisanje prideva „srpski” iz pasoša, vlast protiv naroda...

U SRBIJI je najteže BITI SRBIN

Datum: 12.06.2018

Medij: Svedok

Rubrika: Bez naslova

Autori: Milan Dinić

Teme: mađarska tradicija, folklor, jezik

Napomena:

Površina: 1593

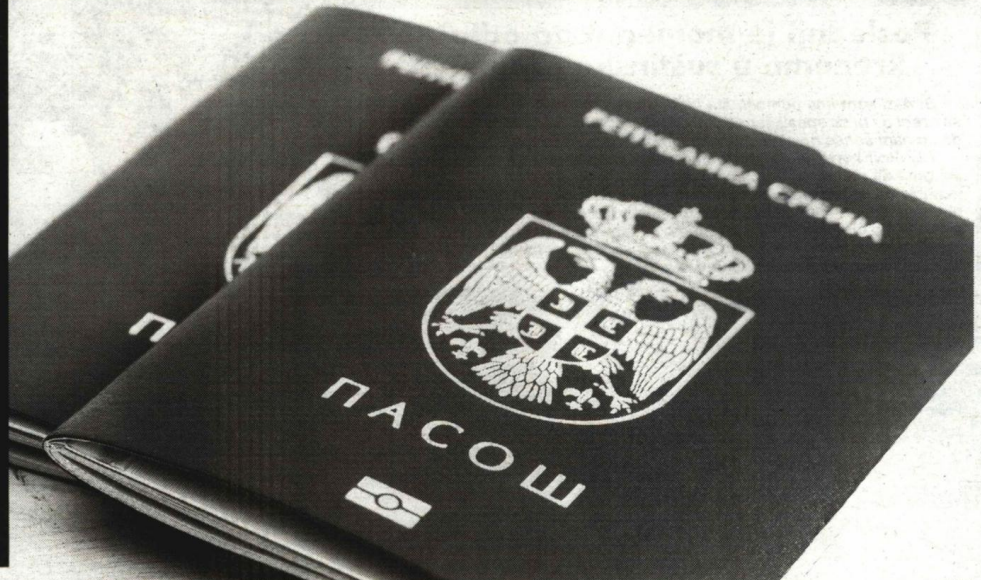
Tiraž: 0

Naslov: U SRBIJI je najteže BITI SRBIN

Strana: 1,8,9

Od oktobra će u pasošima u rubrici državljanstvo umesto „srpsko“ stajati „Republike Srbije“. Šta to govori o nama ali i o SANU?

✓ U Hrvatskoj – u njenim medijima, političkim i akademskim krugovima – postoji tendencija da se Srbi u Hrvatskoj nazivaju „hrvatskim Srbima“. U Britaniji muslimansko stanovništvo rođeno i odraslo u toj zemlji nazivaju „britanskim muslimanima“ (na engleskom: „British muslim“)

Svedok
Piše: Milan Dinić

U SRBIJI je najteže

Kao da se neko sprda sa nama. Amerikanci, Zapad, Bog, sudbina, univerzum, naši političari, svi zajedno...? Za ministra finansija imamo čoveka za koga su izneti dokazi da je umešan u korupciju i finansijske mahinacije; za odbranu je zadužen čovek koji nije služio vojsku, kome je „tetka iz Kanade“ dala 200.000 evra za stan i samoproglašeni je ateista kome je patrijarh nedavno krstio decu; policiju nam vodi čovek optužen da je plagirao doktorat; ministar spoljnih poslova je najpoznatiji po pevanju kafanskih pesama; plate su nam najniže u regionu a ušli smo u „zlatno doba“; ulica u Čačku dobila ime po nemačkom investitoru; predsednik je obećao 10 miliona evra fudbalerima ako osvoje zlato na svetskom prvenstvu... Uz sve to, od 1. oktobra nam više u pasošima neće stajati ni da nam je državljanstvo srpsko!
Verovatno ste barem jednom čuli tezu da je u Srbiji najteže biti Srbin. Iako bi trezveno sagledavanje te tvrdnje sugerisalo da je reč o preterivanju, svaki dan se, izgleda, pokazuje da je i bukvalno sve teže biti Srbin ili se nazvati Srbinom. Konačno, to nam više neće stajati ni u pasošu. Od 1. oktobra 2018. godine u pasoše će se umesto „srpsko“ u rubrici državljanstva stavljati SržavljanstvoČ „Republike Srbije“. Ova odluka je doneta nakon reakcije Zaštitnika građana a povodom žalbe koju je podnela

„Stranka za Sandžak“.
Kako tvrdi Fevzija Murić, predsednik ove stranke, „stavljanje prideva „srpsko“ znači da se stavlja nacionalna odrednica, nacionalno obeležje, što nije u skladu ni sa Ustavom ni sa Zakonom. Svi manjinski narodi, odnosno nesrpski narodi, podvođe se pod odrednicu „srpsko““.
U Ministarstvu unutrašnjih poslova koje je nadležno za izdavanje pasoša su isprva tvrdili da oznaka državljanstva kao „srpsko“ nije bila suprotna propisima, te da tako rade i druge države. Potom se umešao Zaštitnik građana Zoran Pašalić. Kako je Zaštitnik građana istakao „dok god u Zakonu Šo državljanstvu republike SrbijeČ u članu 1 i u ostalim članovima koji definiše pojam državljanstva kaže – da građani Republike Srbije imaju državljanstvo Republike Srbije, mi nemamo mogućnost drugačijeg naziva ili tumačenja“.
Za sada, jedina reakcija na ovu odluku stigla je iz Odbora za standardizaciju srpskog jezika Srpske akademije nauka i umetnosti koji je izdao saopštenje koje je, kako su naveli, poslato i predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću, premijerki Ani Brnabić, ministrima spoljnih i unutrašnjih poslova Ivici Dačiću i Nebojši Stefanoviću i zaštitniku građana Zoranu Pašaliću. U saopštenju Odbora se navodi da je zamena prideva „srpsko“ sa „državljanstvo

Republike Srbije“ vrlo loša sa jezičkog i sa nacionalnog stanovišta.
Odboru takođe smeta što njih niko nije ništa pitao, pa ističu da u celoj proceduri zamene „srpskog“ državljanstvom „Republike Srbije“ ni zaštitnik građana, ni MUP ni bilo ko drugi iz državnih organa Srbije nije našao za shodno da zatraži mišljenje nijedne filološke institucije, pa čak ni Odbora za standardizaciju srpskog jezika. Odbor za standardizaciju srpskog jezika takođe ocenjuje da vlasti u Srbiji, ili oni što imaju njihovu podršku, godinama sistemski brišu pridev „srpski“, gde god im se učini da bi mogao asociirati na značenje „pripadnost Srbima“ i time svesno vrše nasilje nad srpskim jezikom, izlazeći u susret onima kojima taj pridev smeta u svim značenjima i kontekstima.
Kako je za RTS izjavio dr Sreto Tanašić, predsednik Odbora, „u svim rečnicima srpskog jezika, pridev „srpski“ ima dva potpuno ravnopravna značenja – jedno koje se odnosi na Srbe i koji pripada Srbima i drugo – koji se odnosi na Srbiju. I ako se u pasošu govori o državljanstvu, jasno je da se onda govori o onome ko živi u Srbiji“.
Po sredi ovog slučaja je pitanje - da li kada kažemo da je neko Srbin mislimo na pripadnika etničke grupe ili na državljanina Srbije?
U svetu su zemlje različito pristupile

tome šta da stave u polje „nacionalnost“ odnosno „državljanstvo“: u susjednoj Hrvatskoj u odeljku pasoša gde piše državljanstvo stoji „hrvatsko“, u Makedoniji je „makedonsko“, u Sloveniji „slovenačko“, u Mađarskoj „mađarsko“, u Nemačkoj „nemačko“... U britanskom pasošu u odeljku „nationality“, to jest nacionalnost, stoji „British citizen“ odnosno – „britanski državljanin“, u američkim stoji samo „USA“ a kod Japana stoji samo - „Japan“. Dakle, ili su Portugalci, Nemci i drugi ogromni nacionalisti pa ne daju drugima da se izjašnjavaju slobodno, ili, pre će biti – da prisvojni pridev izvučen iz imenice koja označava jednu državu jeste prikladna oznaka za državljanstvo. Ali, očito ne i u Srbiji...
Tako ne samo da će uskoro biti „državljanstvo Srbije“ nego tako već sada imamo i „Radio-televiziju Srbije“, „Putevi Srbije“, „Železnice Srbije“, „Pošta Srbije“, „Vojska Srbije“ – sve samo da bi se izbegao pridev srpski!
Suština ovog problema je u sledećem: da li je „Srbin“ tj. „srpski“ samo nacionalna ili i građanska odrednica? Ako je samo prvo, onda ona eliminiše druge narod koji žive u Srbiji i stoga nije ispravna.
U Srbiji bi trebalo da se radi na tome da pridev „srpski“ bude građanska a ne samo nacionalna odrednica, jer će tako uključiti sve koji u njoj žive. Međutim, do toga neće

Datum: 12.06.2018

Medij: Svedok

Rubrika: Bez naslova

Autori: Milan Dinić

Teme: mađarska tradicija, folklor, jezik

Napomena:

Površina: 1593

Tiraž: 0

Naslov: U SRBIJI je najteže BITI SRBIN

Strana: 1,8,9

Pokretač inicijative: Fevzija Murić, predsednik „Stranke za Sandžak“

✓ **Zamislite reakciju – kako od domaćih autošovinista tako i od boraca za ljudska prava sa Zapada – kada bi, recimo, u Srbiji počeli da koristimo termine: muslimanski Srbi umesto „Bošnjaci“ (ovo čak i ima istorijske osnove jer su po formiranju Kraljevine Jugoslavije muslimani zvani „Srbi muhamedanske vere“) ili „srpski Albanci“, „srpski Mađari“...**

✓ **U Srbiji niti je vršeno sistematsko uništavanje i brisanje nacionalnih manjina (naprotiv, Srbija je zemlja sa najvećim procentom etničkih manjina u regionu), niti je rađeno na tome da pridev „srpski“ i imenica „Srbin“ budu građanske a ne nacionalne odrednice, te da se i nacionalne manjine identifikuju sa time**

BITI SRBIN

skoro doći, a evo i zašto...

U Hrvatskoj – u njenim medijima, političkim i akademskim krugovima – postoji tendencija da se Srbi u Hrvatskoj nazivaju „hrvatskim Srbima“. U Britaniji muslimansko stanovništvo rođeno i odraslo u toj zemlji nazivaju „britanskim muslimanima“ (na engleskom: „British muslim“). Zamislite reakciju – kako od domaćih autošovinista tako i od boraca za ljudska prava sa Zapada – kada bi, recimo, u Srbiji počeli da koristimo termine: muslimanski Srbi umesto „Bošnjaci“ (ovo čak i ima istorijske osnove jer su po formiranju Kraljevine Jugoslavije muslimani zvani „Srbi muhamedanske vere“) ili „srpski Albanci“, „srpski Mađari“...

Ali, za razliku od Hrvatske, Mađarske i drugih zemalja koje imaju veoma ozbiljnu i plansku državu i nacionalnu politiku kada je reč o sopstvenom identitetu, Srbija to nema. I, upravo zbog toga – Bošnjaci ali i drugi imaju prostora da tvrde da se odrednica „srpski“ odnosi na pripadnost srpskom narodu a ne srpskoj državi.

Za razliku od država koje su ili etničkim čišćenjem i silom nametnule svoj identitet (poput Hrvatske) ili kroz neku vrstu „melting-pota“ gde su sve različitosti našli zajedničku imenicu u nacionalnom identitetu (poput, recimo SAD, ali i Britanije), u Srbiji nije rađeno ni jedno ni drugo: niti je vršeno sistematsko uništavanje i brisanje

nacionalnih manjina (naprotiv, Srbija je zemlja sa najvećim procentom etničkih manjina u regionu), niti je rađeno na tome da pridev „srpski“ i imenica „Srbin“ budu građanske a ne nacionalne odrednice, te da se i nacionalne manjine identifikuju sa time.

Naprotiv, u Srbiji je na sceni uvek bilo „srbovanje“ – nacionalno izjvljavanje na rečima, neretko tako što su pripadnici drugih naroda ponižavani i vrednani. I dok su Srbi tapšali Miloševiću na Gazimestanu kada je izgovorio „ako ne znamo da radimo, znamo da se bijemo“ i po kafanama slali slične poruke, drugi, recimo – Hrvati, su tokom devedesetih manje govorili a više radili i na kraju su ostvarili ono što im je, izgleda, bio nacionalni san – nezavisnu i gotovo etnički čistu državu. Za razliku od hrvatskog pristupa, „srbovanje“ nije donelo etnički čistu Srbiju (jer to nikada nije bio cilj), ali jeste donelo da se manjine u Srbiji osećaju poniženo a da se „srbovanje“ iskoristi kao oruđe za medijsku propagandu protiv Srbije i Srba, koja je na nas bacila stigmu usled koje apsolutno sve što ikada bude imalo veze sa bilo kakvim nacionalnim pitanjem ima da bude ispraćeno sa pogledima ispod oka iz celog sveta... Zato tako i jeste problem kada se čemu pridoda pridev „srpski“.

Ali, da očito i dalje nismo u stanju da

✓ **U Portugaliji je državljanstvo „portugalsko“, u Nemačkoj „nemačko“. Ili su Portugalci, Nemci i drugi ogromni nacionalisti pa ne daju drugima da se izjašnjavaju slobodno, ili, pre će biti – da prisvojni pridev izvučen iz imenice koja označava jednu državu jeste prikladna oznaka za državljanstvo. Ali, očito ne i u Srbiji...**

✓ **Brisanje odrednice „srpski“ iz pasosa je još jedan dokaz u prilog tezi da uporno pokazujemo da kao društvo nismo u stanju da imamo sopstvenu državu i da smo na putu da postanemo evropski Kurdi**

Sreto Tanasić, predsednik Odbora za standardizaciju srpskog jezika (foto: Vikipedija)

Odbora za standardizaciju srpskog jezika – pa kako očekivati da sprovedu ikakvu koordinisanu društvenu akciju...

Poznata je izreka da će nas ostati toliko da će svi Srbi stati pod jednu šljivu. Domišljati Srbi, uvek spremni da doskoče na rečima, dosetili su se pa dodali: „...ako ćemo mi pod šljivu, svi ostali će stati pod detelinu i to bez da se guraju“. Naravno, na rečima – kada je potrebno da doskočimo nekome ili pljujemo jedni druge – uvek smo prvi. Na delu – videlo se i vidi se kakvi smo. Kakav smo narod, ako se i desi da nas ima za pod jednu šljivu, i tu ćemo da se podelimo i pobijemo međusobno...

Brisanje odrednice „srpski“ iz pasosa je još jedan dokaz u prilog tezi da uporno pokazujemo da kao društvo nismo u stanju da imamo sopstvenu državu i da smo na putu da postanemo evropski Kurdi.

Čuli ste i onu rečenicu „dotakli smo dno“. Ko god vam to kaže – laže! Dno ne postoji. Od goreg uvek može gore...

